

Риёзус солиҳийн / Риёзус солиҳийн / 980-ҳадис

980 - وَعَنْ أَيِّ جَعْفَرٍ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَرْدَقْنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ حَلْفَهُ، وَأَسْرَ إِلَيَّ حَدِيثًا لَا أُحَدِّثُ بِهِ أَحَدًا مِنَ النَّاسِ، كَانَ أَحَبَّ مَا اسْتَرَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَدَفُ أَوْ حَائِشُ تَخْلٍ يَعْنِي حَائِطًا تَخْلٍ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ هَكَذَا مُخْتَصِرًا.

وَزَادَ فِيهِ الْبَرْقَانِيُّ بِإِسْنَادِ مُسْلِمٍ هَذَا بَعْدَ قَوْلِهِ: حَائِشُ تَخْلٍ: فَدَخَلَ حَائِطًا لِرَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ؛ فَإِذَا فِيهِ جَلْ، فَلَمَّا رَأَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَرْجَرَ وَذَرَقَتْ عَيْنَاهُ، فَأَتَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَسَحَ سَرَاتَهُ - أَيِّ: سَنَامَهُ - وَذِفْرَاهُ، فَسَكَنَ، فَقَالَ: «مَنْ رَبُّ هَذَا الْجَمَلِ؟ لِمَنْ هَذَا الْجَمَلُ؟» فَجَاءَ فَتَّى مِنَ الْأَنْصَارِ فَقَالَ: هَذَا لِي يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَقَالَ: «أَفَلَا تَتَقَبَّلِي اللَّهُ فِي هَذِهِ الْبَهِيمَةِ الْمَلَكَ الَّذِي إِلَيْهَا؟ فَإِنَّهُ يَشْكُو إِلَيَّ أَنَّكَ تُجْيِعُهُ وَتُدْبِيُهُ». وَرَوَاهُ أَبُو دَاؤُدَ كَرْوَاةُ الْبَرْقَانِيُّ [2549].

قَوْلُهُ: «ذِقْرَاهُ» هُوَ بِكَسْرِ الدَّالِ الْمُعْجَمَةِ وَإِسْكَانِ الْقَاءِ، وَهُوَ لَفْظٌ مُفْرُدٌ مُؤَنَّثٌ، قَالَ أَهْلُ الْلُّغَةِ: الْدِفْرِيُّ: الْمَوْضِعُ الَّذِي يَعْرُقُ مِنَ الْبَعِيرِ خَلْفَ الْأَدْنِ، وَقَوْلُهُ: «تُدْبِيُهُ» أَيِّ: شَتَّبَهُ.

980. Абу Жаъфар Абдуллоҳ ибн Жаъфар розияллоҳу анхумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бир куни мени ортларига мингаштириб олдилар. Менга бир гапни пичирлаб айтдилар. Мен уни бирорта одамга айтмайман. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга ҳожатлари учун тўсиқ қилинадиган нарсаларининг энг суюклиси дўнглик ёки хурмо чакалакзори, яъни хурмо чорбоғи эди».

Имом Муслим мана шу кўринишдаги қисқа ҳолда ривоят қилдилар.

Барқоний имом Муслимнинг иснодлари билан «Хурмо дарахти девори тўсиқ бўлар эди» сўзидан кейин қуидагиларни зиёда қилдилар:

Бир ансорийнинг боғига кирган эдилар, бир туяни кўриб қолдилар. Туя Набий соллаллоҳу алайҳи васалламни кўргач, инграб, кўзлари ёшланди. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам унинг ёнига келиб, ўркачи ва қулоқларининг орқасини силаган эдилар, туя жим бўлиб қолди. Шунда у зот: **«Бу туяниңг эгаси ким? Бу туя кимники?»** дедилар. Бир ансорий йигит келиб, «Меники, эй Аллоҳнинг Расули», деди. Шунда у зот: **«Аллоҳ сенга мулк қилиб берган бу ҳайвон ҳаққида Аллоҳдан қўрқмайсанми? Уни оч қолдиришинг, оғир меҳнат қилдиришингдан менга шикоят қилмоқда»**, дедилар».